

PRACA BIBLIOTEKI ZUT W SZCZECINIE

w 2013 roku

Sprawozdanie zostało sporządzone w oparciu o szczegółowe sprawozdania z pracy oddziałów Biblioteki Głównej oraz bibliotek wydziałowych/międzywydziałowych wg stanu na 31.XII.2013 r. oraz pozytywnie zaopiniowane przez Radę Biblioteczną na posiedzeniu w dn. 24 III 2014 r.

A. PODSTAWOWE DANE LICZBOWE

1. **Całkowita powierzchnia biblioteczna: 7049,73 m²** w tym biblioteki wydziałowe/międzywydziałowe **2379,73 m²**, Biblioteka Główna: **4670 m²** w tym powierzchnia magazynów 764 m².

2. **Pracownicy Biblioteki:** W działalności bibliotecznej zatrudnionych było **71 osób** na 69,75 etatach, oraz **12 osób** na 10,75 etatach to pracownicy obsługi. Wykształceniem wyższym legitymują się 53 osoby zatrudnione w działalności bibliotecznej co stanowi - 75% zatrudnionych. **Wykształceniem bibliotekarskim** na poziomie wyższym legitymuje się 39 osób; na poziomie średnim – 5 osób

3. Zasób biblioteczny

	2012 r.	2013 r.
wyd. zwarte w vol. (stan)	429 194	423 990
wyd. ciągłe w vol. (stan)	145 205	129 603
zbiory specjalne (w jed. oblicz) (stan)	151 726	151 180

Ponadto:

- normy w wersji papierowej (stan) 52 608
- opisy patentowe, wzory użytkowe i przemysłowe – wersja papierowa (stan) 187 057
- opisy patentowe wersja elektroniczna (depozyt z UP RP) (stan) 168 131
- dostęp do norm w wersji elektronicznej ok. 30 000

4. Udostępnianie zbiorów

	2012 r.	2013 r.
Czytelnicy zarejestrowani w bazie (aktywni)	11 092	15 134
liczba miejsc w czytelnich	666	584
odwiedziny w czytelnich	139 394	124 323**
zbiory udostępnione (w vol.)	837 258*	181 780***

* liczone wskaźnikiem „7”

** dane wg Alepha i „zeszytu”

*** dane wg Alepha + rewersy

B. SPRAWY ORGANIZACYJNE I FINANSOWE

1. W strukturze organizacyjnej Biblioteki Głównej nie nastąpiły żadne zmiany w stosunku do roku 2012.

2. Biblioteki wydziałowe otrzymały w roku sprawozdawczym łącznie kwotę **366 803,04 zł** od władz dziekańskich i Studium Matematyki. Kwota pozwoliła na dofinansowanie zakupów nośników informacji dla całego systemu biblioteczno-informacyjnego Uczelni oraz sfinansowanie niektórych pilnych, bieżących potrzeb bibliotek wydziałowych. [Tab. 1]

Kwota ta z roku na rok jest niestety niższa.

Na zakup nośników informacji przeznaczono 98% tych środków.

3. Środki wydzielone w budżecie ZUT na wydatki celowe Biblioteki to kwota **550 tys. zł** (mniejsza o 70 tys. zł w stosunku do roku ubiegłego).

Z powyższej kwoty w 2013 r. zostały sfinansowane następujące wydatki:

• dofinansowanie zakupu baz	146 828,-zł
• dofinansowanie Chemical Abstracts	17 118,-zł
• zakup wydawnictw dydaktycznych	100 829,-zł
• zakup czasopism zagranicznych	2 058,-zł
• zakup czasopism polskich	71 780,-zł *

* Z przyczyn leżących po stronie dystrybutora (kolportera) opłata za prenumeratę w 2013 roku realizowana jest z opóźnieniem . Przewidywany koszt prenumeraty wyniesie 114 544,-zł.

Środki powyższe pozwoliły na opłacenie rocznego serwisowania systemu Aleph w kwocie 110 930 zł.

4. Do Zachodniopomorskiej Biblioteki Cyfrowej „Pomerania” wprowadzono 13 opisów prac doktorskich obronionych w ZUT. Łącznie w ZPB znajduje się aktualnie 235 dokumentów wprowadzonych przez Bibliotekę ZUT w Szczecinie od 2009 roku.
5. Zarządzeniem JM Rektora wprowadzono nowy „Regulamin korzystania ze zbiorów i usług Biblioteki Głównej ZUT w Szczecinie” wraz z Regulaminem Windykacji oraz uszczegółowione zostały zasady gromadzenia i udostępniania rozpraw doktorskich.
6. Sprawdzenie zabezpieczeń na zgodność z wymaganiami normy PN-ISO/IEC 27001 w Ośrodku Informacji Patentowej i Normalizacyjnej było celem audytu przeprowadzonego przez PKN w czerwcu 2013 r. Pozytywna ocena pozwoliła na kontynuowanie dostępu do ok. 30 000 norm.
7. Opracowano i uruchomiono wersję mobilną katalogu Aleph.
8. Dzięki skutecznej akcji bibliotekarzy ponad 3000 dłużników biblioteki zwróciło materiały biblioteczne, regulując naliczone kary w łącznej kwocie 35 000,-zł.
9. Przeprowadzona w połowie roku sprawozdawczego kontrola potwierdziła zakończenie realizacji projektu pn. „Wyposażenie realizowanego budynku dydaktycznego Wydziału Informatyki i Biblioteka Główna ZUT w Szczecinie” oraz zgodność postępu rzeczowego przedstawionego we wnioskach o płatność z faktycznie wykonanym zakresem robót. Osiągnięte zostały założone wartości wskaźników produktu i rezultatu. Trwałość projektu obejmuje okres 5 lat tj. od 1.04.2013 r. do 31.03.2018 r.
10. Uroczyście otwarto Galerię dyrektorów Biblioteki Głównej Akademii Rolniczej , obok już funkcjonującej Galerii Dyrektorów Biblioteki Głównej Politechniki Szczecińskiej - w gmachu Biblioteki Głównej ZUT w Szczecinie.
11. Biblioteka Główna oraz biblioteki wydziałowe zorganizowały w ciągu roku sprawozdawczego liczne, tematyczne wystawy . Większość odbyła się podczas X już Tygodnia Bibliotek przebiegającego pod hasłem - „Biblioteka przestrzenią dla kreatywnych”. Łącznie zorganizowano 38 wystaw.

Finansowanie bibliotek wydziałowych przez Wydziały w 2013 roku [w zł]

[Tab. 1]

Lp.		WBiA	WBiHZ	WEkon.	WEI	WI	WIMiM	WTMiT	WTiICh	WNoŻiR	Studium Matema- tyki	RAZEM
1.	Książki zagraniczne [zł]	6 987,21	-	-	992,25	359,96	13 931,34	299,25	-	320,-	2 220,45	25 110,46
2.	Czasopisma zagraniczne [zł]	42 708,36	-	-	131,61	-	31 480,92	19 495,38	17 701,71	-	-	111 517,98
3.	Bazy [zł]	-	-	-	33 110,22	23 571,44	5 238,10	-	142 067,76	-	3 592,93	207 580,45
4.	Czasopisma polskie [zł]	-	-	-	-	-	396,09	-	-	-	-	396,09
5.	Zbiory specjalne [zł]	6 433,50	-	-	-	-	-	65,24	-	-	-	6 498,74
6.	Książki polskie [zł]	1 176,46	-	-	4 644,27	-	3 384,84	-	-	-	-	9 205,57
7.	Finansowanie bieżących potrzeb biblioteki [zł]	30,-	564,26	300,-	-	5 400,-	199,49	-	-	-	-	6 493,75
	R a z e m	57 335,53	564,26	300,-	38 878,35	29 331,40	54 630,78	19 859,87	159 769,47	320,-	5 813,38	366 803,04

C. INWESTYCJE, REMONTY, WYPOSAŻENIE

Środki finansowe Biblioteki (z amortyzacji) pozwoliły na zakup 15 nowych zestawów komputerowych dla bibliotek wydziałowych i SPNJO w miejsce starych i uszkodzonych. Wdrożono także nowe stanowiska komputerowe dla pracowników w Bibliotece Głównej. Zainstalowano 4 radio-porty zwiększające zasięg sieci bezprzewodowej w budynku Biblioteki Głównej. Na potrzeby Oddziału Udostępniania Zbiorów zakupiono ze środków BGł – stoliki, krzesła oraz stojaki plakatowe. Drobne zakupy oraz prace remontowe realizowane były w bibliotekach wydziałowych/międzywydziałowych.

D. PRACA BIBLIOTECZNO – INFORMACYJNA

1. Gromadzenie i opracowanie zbiorów

1.1. W ciągu roku sprawozdawczego zarejestrowano następujące wpływy:

	2012	2013
wyd. zwarte w vol.	7 006	3 301
wyd. ciągłe w vol.	930	2 380
zbiory specjalne (w jedn. oblicz.)	242	136
w tym: normy	-	3

W ciągu roku sprawozdawczego otrzymano 750 tytułów czasopism drukowanych (631 tytułów polskich i 119 tytułów zagranicznych drogą zakupu, wymiany, darów).

1.2. W ramach wymiany współpracowano z 5 polskimi uczelniami wyższymi do których wysłano 14 egz. wydawnictw ZUT w Szczecinie.

1.3. Współpraca z katalogiem NUKAT zaowocowała wprowadzeniem 347 rekordów bibliograficznych książek i czasopism. Z bazy NUKAT skopiowano 8 663 opisy wydawnictw zwartych i ciągłych.

1.4. Na oprawę zniszczonych książek i czasopism dostępnych w całej sieci bibliotecznej wydatkowano kwotę 30 000,-zł ze środków Biblioteki Głównej.

2. Udostępnianie zbiorów

Zbiory Biblioteki ZUT w Szczecinie udostępniane są w Bibliotece Głównej poprzez Wypożyczalnię, Czytelnię, OIN, Sekcję Wypożyczeń Międzybibliotecznych i OIPiN oraz sieć bibliotek wydziałowych, Bibliotekę SPNJO i Bibliotekę Studium Kultury. Poza Studium Kultury we wszystkich agendach bibliotecznych wypożyczenia odbywają się w sposób elektroniczny. [Tab.2]

2.1. Do biblioteki zapisano w ciągu roku 3 097 osób.

2.2. Udostępnianie zbiorów w formie wypożyczeń międzybibliotecznych kształtowało się następująco:

- do bibliotek w kraju wysłano 628 zamówień, za granicę 209 zamówień, zrealizowane zostały w 100%. Do Biblioteki ZUT w Szczecinie wpłynęło 420 zamówień, które zrealizowane zostały w 94%.

Odnotaliśmy niewielki wzrost wysłanych i otrzymanych zamówień w stosunku do roku ubiegłego.

[Tab. 2]

Udostępnianie zbiorów bibliotecznych

	Pow. w m ²	Liczba etatów	Liczba miejsc czyt.	Liczba stan. komp. dla użyt.	Liczba studentów łącznie	Wskaźnik lodw/stud.	Liczba odwiedzin (w tym obcokrajowcy)		Zbiory udostęp. w vol.
Wypożyczalnia	-	7,25	25	3	-		23 511	37	28 287
Czytelnia	-	4	80	8	-		5 397	-	15 863
OIN	-	6	49	20	-		6 136	26	--
OIPiN	-	2	7	6	-		2 170	-	13 507
Gł. Razem	4 670	40,25	161	37			37 214	63	57 657
BiA	357	5	85	7	3 227	4,6	14 898	20	13 724
BiHZ	119,7	1	12	2	675	1,6	1 101	-	3 277
Inf.	108,8	2	30	2	1 626	3,6	5 860	9	2 950
Ekon.	222,6	2	32	4	1 071	5,0	5 308	31	8 798
El	296,8	3	30	7	1 273	6,0	7 687	-	3 451
TMiT	315	2	58	2	574	4,8	2 766	16	4 714
NoŻiR	65,5	2	21	3	786	3,4	2 652	-	2 841
KŚiR	88,8	1	11	2	1 114	4,8	5 401	124	10 619
IMiM	266	4	57	5	1 628	4,0	6 437	14	5 050
TiICh	431	4	65	8	657	6,8	4 464	-	5 271
Czyt. SPNJO	71,8	3	22	3	-		30 435	90	63 343
SK	36,7	0,5	-	-	-		100	-	85
Razem Wydz.	2 379,7	29,5	423	45	-		87 109	304	124 123
Razem Gł. + Wydz.	7 049,7	69,75	584	82	12 668		124 323	367	181 780

odwiedziny wg Alepha i „zeszytów”
udostępnienia wg Alepha i rewersów

3. Działalność informacyjna

Działalność informacyjna prowadzona jest przez agendy sieci biblioteczno-informacyjnej w oparciu o dostępne tradycyjne źródła informacji oraz przy wykorzystaniu własnych i obcych baz danych dostępnych poprzez stronę www oraz na dyskach CD i DVD.

Formy komunikacji z użytkownikami (poza odwiedzinami) to: e-maile, telefony, Gadu-Gadu.

3.1. Bazy danych :

Biblioteka tworzy we współpracy i samodzielnie następujące bazy danych:

- baza PUB- publikacje pracowników ZUT w Szczecinie, obejmuje opisy prac opublikowanych, liczy 64 557 rekordów; w ciągu 2013 roku wprowadzono do bazy 3 666 opisów tj. dwukrotnie więcej niż w latach poprzednich.
- SYMPONet (wspólnie z Biblioteką Politechniki Warszawskiej) baza obejmuje opisy bibliograficzne materiałów konferencyjnych. Wysłano 29 nowych kompletnych rekordów, dokonano 15 dopisów ; łącznie 44 pozycji.
- BazTech (koordynatorem bazy jest Biblioteka Politechniki Krakowskiej) to baza zawartości polskich czasopism naukowo-technicznych. W ciągu 2013 roku zespół 6 redaktorów wprowadził 1 246 nowych rekordów.

3.2. W dostępie licencjonowanym (zakup, licencja krajowa) były następujące bazy danych:

- Pełnotekstowe -16: ACS, Ebsco, Emerald Engineering, Ibuk, IEEEExplore, IOPscience, Knovel Library, MyiLibrary, Nature, Proquest Information&Learning, RSC, Science, ScienceDirect, Sigma, Springer, Wiley&Sons.
- bibliograficzno – abstraktowe- 6: Chemical Abstracts, Math, PBL, Reaxys, Scopus, Web of Science.
Ponadto bazy patentowe 5: Deparom ACT, Deparom U, Espace Access EP, Espace Legal; Espace EP.

3.3. Ze strony domowej Biblioteki dostępnych było łącznie 61 zagranicznych i polskich serwisów, baz danych, repozytoriów naukowych oferowanych płatnie lub bezpłatnie przez różnych wydawców i firmy z sektora technologii informacyjnych np. Wileyonline Library, Sciverse, PubMed, Ingenta, Ebib, inne.

3.4. Łączna liczba tytułów czasopism zagranicznych dostępnych elektronicznie w różnych bazach danych wyniosła 34 081; a liczba tytułów książek w 5 bazach 33 799 .

3.5. W ramach programu „bibliotekarstwo uczestniczące” realizowano 6 tematów badawczych. Wyszukiwano informacje z literatury dla pracowników Wydziału TiICh na zgłoszone tematy. W powyższe prace zaangażowanych było 3 bibliotekarzy.

4. Dydaktyka biblioteczno-informacyjna

4.1. Kontynuowano „Szkolenie biblioteczne” „online” dla studentów I roku studiów stacjonarnych na 8 wydziałach ZUT oraz dla studentów studiów niestacjonarnych na wybranych wydziałach. Test ukończyło 2 312 studentów. Zajęcia w formie wykładu dla 17 grup studentów przeprowadzono w Bibliotece WIMiM .

4.2. Kontynuowano prowadzenie przedmiotu „Podstawy informacji naukowej” w postaci wykładów dla 1606 dyplomantów ośmiu wydziałów ZUT. Prowadzili je bibliotekarze dyplomowani oraz pracownicy OIN – łącznie 74 wykłady.

- 4.3. Przeprowadzono szkolenia grupowe w bibliotekach Wydziałów: Elektrycznego, Informatyki, TMiT, SPNJO dla użytkowników; z baz, obsługi systemu Aleph, informacyjne dla studentów rozpoczynających zajęcia z języków obcych oraz przez Oddział ds. systemu bibliotecznego. Łącznie 50 szkoleń grupowych w których wzięło udział 795 osób.
- 4.4. Na szkolenia indywidualne przeznaczono 2 960 godzin były to prace bibliotekarzy z użytkownikiem (11 392 osoby) przy komputerze, instruktaż w zakresie obsługi systemu Aleph, wyszukiwanie informacji w bazach itp.

E. INFORMATYZACJA PROCESU BIBLIOTECZNO – INFORMACYJNEGO

1. W Bibliotece Głównej oraz w bibliotekach wydziałowych / międzywydziałowych zarejestrowanych było 169 stanowisk komputerowych – wszystkie z podłączeniem do internetu, w tym 82 stanowiska dostępne dla użytkowników.
2. Uruchomiono wersję mobilną katalogu Aleph.
3. Uruchomiono konto Biblioteki Głównej w serwisie społecznościowym Facebook.
4. Dokonano konfiguracji systemu Aleph na potrzeby windykacji.
5. Przeorganizowano bazę użytkowników systemu Aleph na potrzeby monitorowania wskaźników rezultatu projektu – POIS.
6. Zainstalowano system statystyk na stronie Biblioteki Głównej ZUT.

F. PRACE NAUKOWE I DOSKONALENIE ZAWODOWE BIBLIOTEKARZY

1. Studia podyplomowe z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej ukończyły 3 osoby. Kurs Doskonalenia Pedagogicznego dla Nauczycieli Akademickich w Studium Nauk Humanistycznych i Pedagogicznych ZUT w Szczecinie ukończyła jedna osoba.
2. Pracownicy biblioteki (11 osób) przygotowali łącznie 19 publikacji do Bibliotekarza Zachodniopomorskiego, Bibliotekarza, Forum Uczelnianego i innych.
3. 79 pracowników biblioteki uczestniczyło w konferencjach, seminariach, kursach i szkoleniach organizowanych w kraju i za granicą.
4. Miesięczną praktykę specjalistyczną w Bibliotece Głównej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie odbyły 3 osoby.
5. Zorganizowano specjalistyczne praktyki bibliotekarskie dla 5 osób – bibliotekarzy z Uniwersytetu Szczecińskiego i Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego.

G. WSPÓŁPRACA UCZELNIANA, ŚRODOWISKOWA, KRAJOWA

1. **Współpraca z Uczelnią** to udział Biblioteki w obsłudze informacyjnej procesu badawczego i dydaktycznego.
Bibliotekarze uczestniczyli w pracach różnych komisji uczelnianych: Senatu, Komisji Socjalnej, Zakładowej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej, Radzie Bibliotecznej.
W dalszym ciągu dobrze układała się współpraca bibliotek wydziałowych z władzami wydziałów. Biblioteka otrzymała wsparcie finansowe w kwocie ok. 366 803,04 zł.

2. Współpraca ze środowiskiem regionalnym

- aktywnie uczestniczono w pracach Zachodniopomorskiego Porozumienia Bibliotek, które w maju 2013 roku podpisało umowę z Krajowym Związkiem Bibliotek Meklemburgii – Pomorza Przedniego o wzajemnej współpracy.
- tradycyjnie z myślą o środowisku regionalnym organizowano liczne wystawy okolicznościowe w Bibliotece Głównej i w bibliotekach wydziałowych łącznie 38 wystaw.
- możliwości lokalowe Biblioteki Głównej – pozwalały przeprowadzić szereg imprez i inicjatyw skierowanych do szerszego grona osób, odbyły się:
 - uroczysta inauguracja Dni Kultury Francuskiej z udziałem ambasadora Francji Pierra Buhler'a
 - akcja „I ty zostań bohaterem . Dla Ciebie 5 minut dla kogoś całe życie” – rejestracja potencjalnych dawców szpiku kostnego. Łącznie w naszej Uczelni zarejestrowano 191 osób.
 - warsztaty „Zbadaj innowacyjność swojego pomysłu badawczego” skierowane do naukowców środowiska szczecińskiego a organizowane przez Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii.
 - cykliczne spotkania członków „Fotoklubu Szczecin”.
 - spotkania studentów w ramach kół naukowych.
 - spotkanie – Ruchu Społecznego Głuchych i ich Przyjaciół.
 - organizacja wystaw przez Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku.
 - cykliczne spotkania dla studentów w ramach programu Erasmus (11 spotkań).
 - tradycyjnie odbyły się Międzywydziałowe Mistrzostwa ZUT w szachach (po raz drugi).

3. Współpraca ze środowiskiem krajowym i zagranicznym

- Dyrektor Biblioteki jest członkiem KDBASP- Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich. Organizatorem tegorocznego zjazdu było CINIbA w Katowicach.
- kontynuowano prace w ramach dwóch współtworzonych, ogólnopolskich baz danych: BAZTECH, SYMPONET. Dobrze układała się współpraca z katalogiem NUKAT oraz konsorcjami bibliotek na dostęp do baz czasopism i książek
- zapoczątkowano współpracę z Krajowym Związkiem Bibliotek Meklemburgii-Pomorza Przedniego w ramach ZPB

H. PODSUMOWANIE

Podsumowując kolejny rok pracy bibliotekarzy w Bibliotece Głównej ZUT – należy zaliczyć go do pomyślnych. Cieszą nowe inicjatywy zarówno bibliotekarzy jak użytkowników oraz ich wzajemne dobre relacje. Przy nie rosnącej liczbie studentów, oraz malejących środkach finansowych, wskaźniki udostępniania utrzymują się na stabilnym poziomie.